

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžh/2/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015200901
Dátum vydania rozhodnutia: 23.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015200901.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Sone Langovej v právnej veci žalobcu: ASBIS SK spol. s r.o., so sídlom Tuhovská 33, Bratislava, právne zastúpený: Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s.r.o., so sídlom Prievozská 4/B, Bratislava, proti žalovanému: Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, so sídlom Drieňová 24, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 2015/KH/R/2/010 zo dňa 31.03.2015 v spojení s rozhodnutím Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, odboru kartelov č. 2014/KH/1/1/012 zo dňa 02.06.2014, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/131/2015-146 zo dňa 17.03.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/131/2015-146 zo dňa 17.03.2016 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. 2015/KH/R/2/010 zo dňa 31.03.2015 v spojení s rozhodnutím Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, odboru kartelov č. 2014/KH/1/1/012 zo dňa 02.06.2014 m e n í v časti výroku II. a., ktorým bola žalobcovi uložená pokuta nasledovne: „podnikateľovi ASBIS SK spol. s r.o., so sídlom Tuhovská 33, Bratislava, IČO: 31 382 541 u k l a d á podľa § 38 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov za konanie uvedené v bode I. výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia pokutu vo výške 1.031.428 €“, ktorú je povinný uhradiť do 60 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku, na účet Protimonopolného úradu Slovenskej republiky č. XXXXXXXXXXXX, ŠP: XXXX, KS: XXXX, VS: XXXXXXXXXXXX, vedený v D..

Vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a.

Žalobcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Bratislave odvolaním napadnutým rozsudkom zmenil rozhodnutie žalovaného č. 2015/KH/R/2/010 zo dňa 31.03.2015 v spojení s rozhodnutím Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, odboru kartelov č. 2014/KH/1/1/012 zo dňa 02.06.2014 v časti výroku II. a, ktorým bola uložená pokuta žalobcovi tak, že žalobcovi uložil podľa § 38 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z.z. za konanie uvedené v bode I. výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia pokutu vo výške 206.287,70 €.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že na základe doručeného podnetu o zavedení manipulačného poplatku vo výške 1,- € niekoľkými distribútormi informačných technológií a doplnkového sortimentu v priebehu jedného týždňa začal úrad prešetrovanie správania spoločností ASBIS SK spol. s r.o., eD' system Slovakia, s.r.o., ABC Data, s.r.o. a AT Computer, s.r.o. V priestoroch týchto podnikateľov úrad vykonal inšpekcie podľa § 22 ods. 3 zákona. Na základe informácií z týchto inšpekcii úrad následne vykonal inšpekciu aj v priestoroch podnikateľov SWS Distribution, a.s. a WESTech, spol. s r.o.

Spoločnosť AT Computer, s.r.o. následne podala voči uskutočnenej inšpekcii v jej priestoroch žalobu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, na základe ktorej Najvyšší súd Slovenskej republiky vydal dňa 17.10.2013 rozsudok č. 4Sžz/1/2013, ktorým zakázal úradu použiť v konaní časť, počas inšpekcie získaných informácií, ktoré boli podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky získané v rozpore so zákonom.

Na základe dôkazov získaných počas inšpekcii začal úrad dňa 20.05. 2013 konanie č. 0010/OKT/2013 voči spoločnostiam ASBIS SK spol. s r.o., eD' system Slovakia, s.r.o., ABC Data, s.r.o., AT Computer, s.r.o. a SWS Distribution, a.s., vo veci novej dohody obmedzujúcej súťaž a zosúladeného postupu podľa § 4 ods. 1 a ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 136/2001 Z. z.).

Úrad viedol počas konania aj rokovanie o urovnaní s účastníkom konania eD'system Slovakia, s.r.o., s účastníkom konania ABC Data, s.r.o. a s účastníkom konania AT Computer, s.r.o. Všetky rokovania boli ukončené bez urovnania.

Z dôkazov obsiahnutých v spisovom materiáli vyplýva, že účastníci konania, (s výnimkou podnikateľa SWS Distribution, a.s.) v čase od 05.03.2013 do 11.03.2013 zaviedli manipulačný poplatok vo výške 1,- € v nasledovnom čase: ASBIS SK, spol s r.o. - dňa 05.03.2013; eD'system Slovakia, s.r.o. - dňa 06.03.2013; ABC Data, s.r.o. - dňa 08.03.2013; AT Computer, s.r.o. - dňa 11.03.2013.

Úrad zhromaždil dôkazy v súvislosti so zavedením manipulačného poplatku, z ktorých zistil, že medzi niektorými účastníkmi konania pred zavedením manipulačného poplatku prebehlo minimálne jedno stretnutie, po ktorom na túto tému prebiehala medzi účastníkmi konania minimálne e-mailová komunikácia. Predmetom komunikácie bolo potvrdenie účasti jednotlivých účastníkov konania na dohode, rokovanie o konkrétnych podmienkach dohody, ako aj detailné podmienky účtovania poplatku. Získaná e-mailová komunikácia tiež potvrdzuje monitorovanie dodržiavania uplatňovanej dohody. Úrad detailne v prvostupňovom rozhodnutí popísal dojednanie, zavedenie a monitorovanie dodržiavania manipulačného poplatku. Úrad popísal e-mailovú komunikáciu jednak medzi účastníkmi konania, ako aj v rámci jednotlivých spoločností, kedy o zavedení manipulačného poplatku komunikovali zamestnanci danej konkrétnej spoločnosti. Zo získanej e-mailovej komunikácie vyplýva, že k prvému stretnutiu medzi účastníkmi konania, na ktorom mali prebiehať rozhovory o zavedení manipulačného poplatku, malo dôjsť počas pobytu na Srí Lanke, ktorý sa uskutočnil v období od 31.01.2013 do 07.02.2013. Úrad preukázal, že pobytu na Srí Lanke sa zúčastnili v danom čase zástupcovia všetkých účastníkov konania, vrátane SWS Distribution, a.s. Úrad tiež preukázal, že o zavedení manipulačného poplatku vo výške 1,- €, počas tohto pobytu jednoznačne rokovali minimálne predstavitelia podnikateľov ABC Data, s.r.o a eD' system Slovakia, s.r.o. Táto skutočnosť vyplýva z e-mailu zo dňa 14.02.2013 zaslaného konateľom ABC Data, s.r.o. bližšie neurčenému okruhu príjemcov, v ktorom sa uvádza: „Nazdar spolubojovníci ať už v Čechách či pod Tatrami, Gratuluji Vám k umístění. Ale to už je minulost. Radši bych navázal na Srí

Lanku a s ní související rozhovory na téma zavedení administrativního poplatku 1 EUR za každou fakturu tak, jak je tomu v CZ. Co vy na to? PJ“.

Čo sa týka ostatných účastníkov konania, spisový materiál obsahuje jednoznačné dôkazy o ich zapojení do rokovani o zavedení manipulačného poplatku až v období po návrate z pobytu na Srí Lanke. Spoločnosť ASBIS SK, spol. s r. o. napr. v rozklade uviedla, že komunikovala o snahe zaviesť manipulačný poplatok aj s inými subjektmi, no bez akéhokoľvek úmyslu tieto subjekty ovplyvňovať pri ich rozhodovacej činnosti, resp. bez akéhokoľvek úmyslu a snahy akýmkoľvek spôsobom koordinovať konanie takýchto subjektov. Išlo, podľa nej, výlučne len o získanie informácií slúžiacich k vytvoreniu marketingových a ekonomických stratégií spoločnosti, s cieľom minimalizovať riziká činnosti odberateľských subjektov na spoločnosť. Tak ako ostatní účastníci konania, aj spoločnosť ASBIS spol. s r.o., podľa Rady úradu, aj týmto pripúšťa komunikáciu o poplatku, avšak jej účel vysvetľuje inými ako protisúťažnými cieľmi. O obsahu komunikácie medzi účastníkmi konania svedčí tiež e-mailová interná komunikácia účastníkov konania. Napríklad, v spoločnosti ASBIS SK, spol. s r.o. zamestnanec tejto spoločnosti v e-maile zo dňa 27.02.2013 adresovanom sesterskej spoločnosti v Českej republike uviedol: „...Na Slovensku tiež doslo ku dohode distributorov, že zavedieme manipulačný poplatok 1€ (u Vás COUVERT - skladová manipulácia)...“.

Zo zhromaždených dôkazov, podľa názoru prvostupňového súdu, jednoznačne vyplýva, že zavedenie poplatku bolo podmieňované zavedením poplatku u všetkých zúčastnených na dohode. Účastníci dohody sa počas zavádzania poplatku zaoberali možnosťami, ktoré mali udržať dohodu v realizácii, aj v prípade námietok zo strany zákazníkov. Možno poukázať v tejto súvislosti opätovne na internú komunikáciu v rámci spoločnosti ASBIS SK, spol. s r.o. Na vyjadrenie zamestnanca tejto spoločnosti o tom, že by niektorým druhom firiem bol manipulačný poplatok celkom zrušený, keďže tieto si môžu tento tovar zaobstaráť u firiem, ktoré poplatok nemajú, konateľ ASBIS SK, spol. s r.o. uviedol zamestnancovi spoločnosti nasledovné cit.: „nech Ti poslu faktury bez poplatku, kde im to vypli. Presne toto čo chceš zruši celú dohodu a nema to zmysel...Keď fakt niekto z týchto firiem čo si menoval je tak zatažený na poplatku tak mu proste daj 1 eur menej v cene tovaru ale poplatok nechaj. Keď nedas poplatok tak hneď bude táto faktúra poslaná nasej konkurencii - to už sa stalo....“.

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor kartelov (ďalej ako „úrad“), v správnom konaní číslo 0010/OKT/2013 vydal dňa 02.06.2014 rozhodnutie č. 2014/KH/1/1/012, ktorým rozhodol tak, že:

I. konanie podnikateľov

- ASBIS SK spol. s r.o., IČO: 31382541, so sídlom Tuhovská 33, 831 06 Bratislava, v konaní zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária Chabadová, s.r.o., Pri Starej prachárni 13, 831 04 Bratislava v čase od 14.02.2013 do 15.04.2013,
- eD' system Slovakia, s.r.o., IČO: 36413658, so sídlom Stará Vajnorská 21, 831 04 Bratislava, v konaní zastúpený spoločnosťou NITSCHNEIDER & PARTNERS, advokátska kancelária, s.r.o., Cintorínska 3/A, 811 08 Bratislava v čase od 07.02.2013 do 05.04.2013,
- ABC Data s.r.o., IČO: 36726630, so sídlom Palisády 33, 811 06 Bratislava, v konaní zastúpený spoločnosťou BUŽEK & TEREM advokáti s.r.o., Mariánska 12, 811 08 Bratislava v čase od 07.02.013 do 19.04.2013,
- AT Computer, s.r.o., IČO: 31611559, so sídlom Framborská 253, 010 01 Žilina, v konaní zastúpený spoločnosťou Havel, Holásek & Partners, s.r.o., Mlynské Nivy 49, 821 09 Bratislava v čase od 14.02.2013 do 16.04.2013 a
- SWS Distribution, a.s., IČO: 35816473, so sídlom Studená 5, 821 04 Bratislava, v konaní zastúpený spoločnosťou Patakyová, Bartová, Kováčsová, s.r.o., Advokátska kancelária, J.M. Hurbana 2, 940 01 Nové Zámky v čase od 14.02.2013 do 18.03.2013,

spočívajúce v dohode o priamom, alebo nepriamom určení ceny tovarov prostredníctvom zavedenia manipulačného poplatku vo výške 1 euro bez dane z pridanej hodnoty, je dohodou obmedzujúcou súťaž, ktorá má za cieľ obmedzenie súťaže na relevantnom trhu distribúcie informačných technológií a doplnkového sortimentu na území Slovenskej republiky a ktorá je podľa ustanovenia § 4 ods. 1 v spojení § 4 ods. 2 písm. a) a § 4 ods. 3 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o

V preskúmvanej veci bolo podľa názoru krajského súdu dostatočným spôsobom preukázané, že k protiprávnemu konaniu žalobcu nepochybne došlo, avšak súd výšku uloženej sankcie vzhľadom na okolnosti prípadu nepovažoval za primeranú, a preto preskúmvané rozhodnutie v časti výšky uloženej pokuty s poukazom na vyššie citované ustanovenie zmenil.

Úrad podľa ust. § 38 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z.z., za porušenie ustanovení § 4 ods. 1, § 8 ods. 6, § 10 ods. 9, § 25 ods. 5, § 29 ods. 5 uloží pokutu podnikateľovi do 10% z obratu podľa § 10 ods. 3 za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie. Pri ukladaní pokuty posudzuje závažnosť a dĺžku trvania porušovania ustanovení tohto zákona, porušovania ustanovení osobitného predpisu alebo porušovania podmienky, povinnosti alebo záväzku uloženého rozhodnutím úradu. Úrad pri posudzovaní závažnosti porušovania berie do úvahy jeho povahu, skutočný dopad na trh a tam, kde je to účelné veľkosť relevantného trhu. Okrem týchto kritérií úrad pri ukladaní pokuty berie do úvahy aj iné skutočnosti, najmä napr. opakované porušovanie tým istým podnikateľom, porušovanie zákona za účelom získania majetkového prospechu a podobne.

V uvedenej súvislosti s aplikáciou uvedeného ustanovenia krajský súd uviedol, že trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy (čl. 1 ods. 1, veta prvá, ods. 2 a čl. 154c Ústavy SR; nález Ústavného súdu SR č. ÚS 17/1999, I. ÚS 44/1999; čl. 6 ods. 1, veta prvá Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; odporúčanie Výboru ministrov č. R (91) pre členské štáty o správnych sankciách; judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva a judikatúra slovenských súdov). Hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu. Kritériá pre ukládanie sankcií, ktoré ustanovuje zákon, v tomto prípade zákon č. 136/2001 Z.z.

Zdôraznil, že pokuta z hľadiska generálnej prevencie má represívny charakter a jej výška, pokiaľ má mať aj odstrašujúci efekt a súčasne motivovať podnikateľa k dodržiavaniu zákona, má byť uložená tak, aby presiahla nadobudnutý majetkový prospech (dosiahnutý z uvedených praktík). Žalovaný aplikujúci kritériá ust. § 38 ods. 10 pri uložení pokuty v prejednávanej veci použil v konaní zadovážené dôkazné prostriedky, ktorými boli hlavne listinné dôkazy a uložil pokutu predstavujúcu 1% z obratu za účtovné obdobie predchádzajúce vydaniu rozhodnutia.

Krajský súd v Bratislave konštatoval, že uloženie sankcie zjavne nezodpovedajúcej povahe a závažnosti správneho deliktu je podľa názoru súdu v rozpore s čl. 1 ods. 1 a čl. 50 ods. 6 Ústavy SR.

Poukázal na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. v rozhodnutí sp. zn. 3Sžo 16/2009, z ktorého vyplýva právny názor, že: „...Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, výklad a uplatňovanie zákonov musí byť v súlade s ústavou. V danom prípade s čl. 1 ods. 1 a s čl. 50 ods. 6. Právna istota a spravodlivosť ako princípy materiálneho právneho štátu, podľa názoru súdu, nepripúšťajú v individuálnych prípadoch aplikovanie sankcií, ktoré sú zjavne neproporcionálne a neprimerané povahe skutku a jeho dôsledkom, a to ani vtedy, ak zákonodarca v záujme generálnej prevencie chcel prísnosťou a určením výšky uloženej sankcie bez úpravy kritérií jej uloženia chrániť závažný verejný záujem. Súd je však pri ukladaní sankcie povinný vychádzať z princípu prísne individuálnej zodpovednosti za skutok, ktorý má svoju mieru závažnosti a dôsledkov. Nijaký právny poriadok nemôže regulovať všetky situácie, ktoré môžu nastať pri uplatňovaní právnej úpravy. Každý právny poriadok sa môže uplatniť vo všetkých prípadoch iba vtedy, ak sa právna úprava dotvorí výkladom práva. Základom výkladu práva v právnom štáte je zdravý rozum. Dôležitým materiálnym znakom právneho štátu je aj existencia kritérií, podľa ktorých sa vysvetľuje a uplatňuje každá právna norma (citácia Drgonec: Ústava SR - Komentár, Heuréka 2004, strana 57-58)...“.

Krajský súd po zvážení uvedeného dospel k záveru, že v konaní nebola preukázaná vyššia miera negatívnych dôsledkov konania žalobcu (závažnosť, dĺžka konania a následky), preto súd považoval uloženie sankcie v sume 2.062.857,- € za neprimerané okolnostiam prípadu a súčasne nezodpovedajúce

požiadavke generálnej prevencie.

Uviedol, že je potrebné, aby pokuta presahovala dosiahnutý majetkový prospech z porušovania zákona, a to z toho dôvodu, aby predstavovala pre podnikateľa dostatočne odstrašujúci faktor nedopúšťať sa ďalšieho porušovania zákona a zároveň, aby ho dostatočne potrestala za protiprávne správanie. Toto kritérium sa uplatní, keď je možné vyčíslit' majetkový prospech získaných súvislostí s protiprávnym konaním.

Podľa súdnej praxe, pri ukladaní pokút je potrebné uplatniť správne uváženie s prihliadnutím na podstatné faktory, najmä pri určení výšky pokuty. Jej určenie je vecou správneho uváženia. Pri určení jej výšky musí správny orgán brať do úvahy závažnosť porušenia predpisov, následky a dobu trvania protiprávnosti. Zákon stanovuje rozpätie sadzby (v tomto prípade do 10% z obratu). Toto rozpätie nemôže zväzdať k uloženiu pokuty v neprimeranej výške. V preskúmvanej veci súd konštatoval, že potrestanie žalobcu bolo neprimerané, a to hlavne pri zohľadnení výšky majetkového prospechu žalobcu.

V tomto prípade, ako vyplynulo z obsahu administratívneho spisu, majetkový prospech získaný žalobcom je 5.000,- € za obdobie cca 2 mesiace. Z toho vyplýva, že pokuta určená úradom a získaný majetkový prospech sú vo výraznom nepomere. Podľa krajského súdu, takáto sankcia potom už neplní represívny účel, ale nastupuje účel likvidačný.

Uloženie sankcie zjavne nezodpovedajúcej povahe a závažnosti správneho deliktu je podľa názoru súdu v rozpore s vyššie citovaným čl. 1 ods. 1 a čl. 50 ods. 6 Ústavy SR.

V konaní podľa názoru krajského súdu nebola preukázaná vyššia miera negatívnych dôsledkov konania žalobcu, a to s ohľadom na závažnosť, ako aj dĺžku protiprávneho konania, preto považoval uloženie sankcie vo výške 0,1% z obratu za primerané okolnostiam prípadu, najmä dĺžke konania a súčasne aj zodpovedajúce požiadavke generálnej prevencie.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd s poukazom na ust. § 250j ods. 5 O.s.p. preskúmvané rozhodnutie žalovaného v časti výšky uloženej pokuty zmenil tak, že žalobcovi uložil podľa ust. § 38 ods. 1 pokutu vo výške 0,1% z obratu.

Krajský súd sa vysporiadal v závere svojho rozhodnutia aj s aplikáciou účinného právneho predpisu keď uviedol, že pri aplikovaní procesných ustanovení sa úrad riadil časom začatia správneho konania. Konanie bolo začaté 20.05.2013, t. j. postupoval podľa ustanovení zákona č. 136/2001 Z.z. v znení účinnom do 30.06.2014.

Od 01.07.2014 nadobudla účinnosť novela zákonom č. 151/2014 Z.z.

Podľa § 44d ods. 1 tejto novely, konania začaté a neukončené do 30.06.2014 sa dokončia podľa ustanovení zákona účinných od 01.07.2014. Rada úradu preto v danom prípade mala aplikovať procesné ustanovenia účinné od 01.07.2014.

V čase uzatvorenia a aplikovania dohody v praxi bol účinný zákon č. 136/2001 Z.z. v znení účinnom do 30.06.2014. Úrad preto hmotnoprávne postupoval podľa zákona v znení účinnom do 30.06.2014, podľa prechodných ustanovení k novele č. 151/2014 Z.z., keď podľa ust. § 44d ods. 2, na ukladanie pokút za porušenie ustanovení predpisov účinných do 30.06. sa použijú ustanovenia zákona účinné od 01.07.2014, ak sú pre podnikateľa priaznivejšie. V tomto prípade nová úprava nie je pre pokutovaných podnikateľov priaznivejšia.

Podľa krajského súdu, z rozhodnutia žalovaného vyplynul právny názor, že vzhľadom na vyššie uvedené, t. j. že novela účinná od 01.07.2014 nepriniesla zmeny relevantné pre posúdenie tohto prípadu, nebolo potrebné v ďalšom texte podľa žalovaného rozlišovať medzi znením zákona účinným do

30.06.2014 a zmením účinným po 01.07.2014. Žalovaný správny orgán v rozhodnutí zmätočne používal ustanovenia citovaného zákona pred aj po novele. Napriek uvedeným nepresnostiam na ne krajský súd neprihliadal, pretože nemali vplyv na posudzovaný prípad.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1, 2 a § 246c ods. 1 O.s.p., a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania, keďže nemal vo veci plný úspech.

II.

Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave podal žalovaný v zákonom určenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že sa nestotožňuje s rozhodnutím v časti týkajúcej sa posúdenia výšky pokuty, ktorú súd znížil. Podľa jeho názoru, krajský súd nesprávne vyhodnotil dôkazy, ktoré preukazovali protiprávne konanie a z toho plynúcu závažnosť protiprávneho konania ako aj ďalšie fakty rozhodujúce pre uloženie pokuty.

Na jednej strane potvrdil vecné a právne posúdenie úradu v tom, že došlo k závažnému porušeniu súťažných predpisov a na strane druhej pokutu výrazne znížil, bez dostatočného odôvodnenia. Podľa jeho názoru, mal súd vychádzať z kritérií § 38 zákona, v znení účinnom do 30. júna 2014. Úrad pri posudzovaní závažnosti porušovania berie do úvahy jeho povahu, skutočný dopad na trh a tam, kde je to účelné, veľkosť relevantného trhu. Okrem týchto kritérií prihliada aj iné skutočnosti, najmä opakované porušovanie tým istým podnikateľom, odmietnutie spolupráce s úradom, postavenie podnikateľa ako pôvodcu alebo iniciátora porušovania, získanie majetkového prospechu v dôsledku porušovania alebo neplnenia dohody obmedzujúce jej súťaž v praxi. Ak súd nahradil výrok úradu o uložení pokuty, malo toto rozhodnutie dostatočne odôvodniť, čo neurobil.

Krajský súd nespochybnil žiaden z vecných a právnych záverov úradu neuviedol, v čom konkrétne je záver úradu nesprávny, pričom pokutu výrazne znížil. Jediné konkrétnejšie odôvodnenie záveru súdu spočíva iba v tom, že majetkový prospech získaný žalobcom je 5.000 € za obdobie v cca 2 mesiace. Nie je z jeho postupu zrejmé, ako také výrazné zníženie pokuty zohľadňuje potrebu generálnej prevencie, na ktorú mal súd tiež prihliadať. Jeho rozhodnutie obsahuje všeobecný odkaz na závažnosť protiprávneho konania, na jeho dĺžku a generálnu prevenciu, čo je pre žalovaného nepostačujúce s pohľadom budúcej praxe pri ukladaní pokút.

Správny orgán pri ukladaní pokuty aplikoval zákon v znení účinnom do 30. júna 2014, čo vyplýva z oboch rozhodnutí. Krajský súd v rozpore s výčitkou citoval ust. § 38 v znení novely, ktoré nebolo v správnom konaní aplikované.

Žalovanému nie je zrejmé, aké znenie zákona č. 136/2001 Z. z. súd na danú vec aplikoval. Žalovaný vo svojom odvolaní poukázal na okolnosť, že účastníci konania pôsobia na trhu, kde už aj malé zvýšenie cien vplýva na životaschopnosť podnikania a zohráva rozhodujúcu rolu pri tom, či podnikateľ stratí zákazníka, udrží si ho alebo získa nových zákazníkov na úkor svojich konkurentov. Pri takomto porušení, uloženie pokuty 1% z relevantného obratu je možné považovať za primerané.

V správnom konaní bola zohľadnená skutočnosť, že medzi účastníkmi dohody nedošlo k určení konečnej ceny za poskytované služby, a teda cenová súťaž nebola úplne medzi účastníkmi konania vylúčená ako aj skutočnosť, že trh, na ktorom pôsobia nie je trhom s vysokými bariérami vstupu, kedy by bol efekt kartelu škodlivejší.

Účastníci konania nepredložili počas správneho konania žiaden dôkaz o tom, že kartel zanikol preto, že nechceli pokračovať v zakázanej v spolupráci.

Uložená pokuta nie je viazaná výlučne na dosiahnutý zisk z protiprávneho konania, pričom v prípade jeho vyčíslenia musí tento zisk presiahnuť. Je rozhodujúce, či reálne obmedzenie bolo iba krátke. Poukazovať

výlučne na primeranosť pokuty na základe reálne dosiahnutého majetkového prospechu nie je podľa neho správne. Základným východiskom pre výpočet bol obrat z predaja IT technológií a doplnkového sortimentu dosiahnutý v roku 2013, výška ktorého je uvedená v rozhodnutí úradu. Žalovaný ukladal pokutu v dolnej hranici možného rozpätia napriek tomu, že za obdobné závažné porušenia súťažných pravidiel dochádza k ukladaniu vysokých pokút.

Boj proti kartelom predstavuje jednu z dlhodobých priorít úradu. Rozsudok súdu, ktorý značne znížil uloženú pokutu, neprispieje k súťažnej disciplíne. Výška pokuty musí jednoznačne signalizovať, že účastníkovi kartelu sa neoplatí riskovať odhalenie jeho protiprávneho správania, na čo môže mať vplyv vhodne nastavená sankčná politika.

Žalovaný preukázal na rozhodnutia Európskej komisie, ktorá ukladá pokuty v rozmedzí do 30% z hodnoty predaja tovarov alebo služieb, ktorých sa porušenie priamo alebo nepriamo dotýka, túto čiastkou násobí počtom rokov účasti na protiprávnom konaní. Ďalšou čiastkou, ktorú komisia pripočíta, je vstupný poplatok, ktorý je určený v sume medzi 15 - 25% z hodnoty predaja tovarov alebo služieb, bez ohľadu na trvanie kartelov. Táto dokončená suma môže byť upravená vzhľadom na okolnosti. Ak sa podarí preukázať konkrétnu výšku majetkového prospechu, je nevyhnutné pokutou tento odobrať a je nevyhnutné, aby pokuta presiahla majetkový prospech na zabezpečenie dosiahnutia odstrašujúceho efektu.

Žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne, prípadne ho zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

III.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozhodnutie súdu obsahuje dostatočné odôvodnenie výroku jeho rozhodnutia.

Uviedol, že žalovaný neprihliadal na poľahčujúce okolnosti a jeho pochybenia musel napraviť až konajúci súd. Žalovaný porušil zásady proporcionality, primeranosti trestu za protiprávne konanie, čím sa dopustil nesprávneho posúdenia veci. Výška pokuty určená súdom zohľadňuje závažnosť a dobu trvania protiprávneho konania. Poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožnil.

Žalovaný zohľadňoval pri určení pokuty len z ustanovení Metodického pokynu, ktoré výšku pokuty zvyšujú. Dolná hranica pre určenie pokuty pritom nie je zákonom fixne určená, čo v prípade závažných rozdielov umožňuje osobitný prístup žalovaného.

Žalovaný neprihliadal na námietky žalobcu vznesené počas konania, že uloženie pokuty bude pre neho likvidačné. Nemôže preto obstať jeho námietka, že likvidačný charakter pokuty nebol dostatočne preukázaný.

Žiadal odvolací súd, aby rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vec správny potvrdil.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle ust. § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 1.7.2016, podľa ktorého sa odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, dokončia podľa doterajších predpisov, t. j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (O. s. p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je

čiastočne dôvodné.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa ust. § 250i ods. 2 a 3 O.s.p., ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Na vady konania pred správnym orgánom sa prihliada, len ak vzniknuté vady mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa ust. § 220 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Je bez akýchkoľvek pochybností, že právoplatným rozhodnutím vecne príslušného správneho orgánu bola žalobcovi uložená pokuta 2.062.857 € za to, že žalobca sa dopustil konania, spočívajúceho v dohode o priamom, alebo nepriamom určení ceny tovarov prostredníctvom zavedenia manipulačného poplatku vo výške 1 € bez dane z pridanej hodnoty, čo bolo posúdené ako dohoda obmedzujúca súťaž, ktorá má za cieľ obmedzenie súťaže na relevantnom trhu distribúcie informačných technológií a doplnkového sortimentu na území Slovenskej republiky a ktorá je podľa ustanovenia § 4 ods. 1 v spojení § 4 ods. 2 písm. a) a s § 4 ods. 3 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov zakázaná. Spáchanie popísaného skutku nebolo vykonaným dokazovaním spochybnené.

Krajský súd na základe vyhodnotenia zisteného skutkového stavu a okolností danej veci dospel k záveru, že výška uloženej pokuty je vzhľadom na zisk dosiahnutý žalobcom v dôsledku protiprávneho konania neprimeraná, a preto ju podľa § 250j ods. 5 O.s.p. znížil, a to na 0,1% obratu za účtovné obdobie predchádzajúce vydaniu rozhodnutia. V konaní bol zistený finančný zisk vyplývajúci z nezákonného postupu žalobcu, ktorý za obdobie jeho trvania, od 14.02.2013 do 15.04.2013, predstavoval čiastku 5.000 €.

Citované ustanovenie § 250i ods. 2 O.s.p. je faktickou transpozíciou požiadavky tzv. „plnej jurisdikcie“, ako atribútu práva na spravodlivý proces. Súd pri svojom rozhodovaní nie je obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle môže hodnotiť správnosť a úplnosť skutkových zistení urobených správnym orgánom, a ak pritom zistí skutkové či (procesné) právne deficity, môže reagovať jednak tým, že uloží správnomu orgánu ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym názorom Krajského súdu v Bratislave čo do právneho posúdenia skutku spáchaného žalobcom, avšak odchyľuje sa od jeho posúdenia neprimeranosti výšky uloženej pokuty.

Podľa § 250j ods. 5 O.s.p. vo veciach uvedených v § 250i ods. 2 <. môže súd rozhodnúť rozsudkom o náhrade škody, o peňažnom plnení alebo o peňažnej sankcii, ak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že o spore, o inej právnej veci alebo o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán. Rozsudok súdu nahrádza rozhodnutie správneho orgánu v takom rozsahu, v akom je rozsudkom súdu rozhodnutie správneho orgánu dotknuté. Tento rozsah musí byť uvedený vo výroku rozsudku, pričom súd dotknutý výrok zmení. Súd rozhodne o trovách konania vrátane trov, ktoré vznikli v konaní pred správnym orgánom

Najvyšší súd zistil, že skutok, tak ako bol zistený správnym orgánom, bol dostatočným spôsobom preukázaný a správne právne posúdený tak správnym orgánom ako aj súdom prvého stupňa.

Podľa ust. § 4 ods. 1 a 3 písm. a) zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení do 30.06.2014, dohoda a zostavený postup podnikateľov, ako aj rozhodnutie združenia podnikateľov, ktoré majú za cieľ alebo môžu mať za následok obmedzovanie súťaže (ďalej len "dohoda obmedzujúca súťaž"), sú zakázané, ak tento zákon neustanovuje inak.

Zakázaná je najmä dohoda obmedzujúca súťaž, ktorá obsahuje

a) priame alebo nepriame určenie cien tovaru alebo iných obchodných podmienok.

Podľa ust. § 38 ods. 1, 9, 10 a 11 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení účinnom do 30.06.2014, úrad za porušenie ustanovení § 4 ods. 1, § 8 ods. 6, § 10 ods. 9, § 25 ods. 4 a § 29 ods. 5 uloží pokutu podnikateľovi do 10% z obratu podľa § 10 ods. 3 za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie a podnikateľovi, ktorý za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie dosiahol obrat do 330 eur alebo ktorý nemal žiadny obrat, alebo podnikateľovi, ktorého obrat nemožno vyčísliť, pokutu do 330 000 eur.

Úrad pri ukladaní pokuty posudzuje závažnosť a dĺžku trvania porušovania ustanovení tohto zákona, porušovania ustanovení osobitného predpisu 5b) alebo porušovania podmienky, povinnosti alebo záväzku uloženého rozhodnutím úradu. Úrad pri posudzovaní závažnosti porušovania berie do úvahy jeho povahu, skutočný dopad na trh a tam, kde je to účelné, veľkosť relevantného trhu. Okrem týchto kritérií úrad pri ukladaní pokuty berie do úvahy aj iné skutočnosti, najmä opakované porušovanie tým istým podnikateľom, odmietnutie podnikateľa spolupracovať s úradom, postavenie podnikateľa ako vodcu alebo iniciátora porušovania, získanie majetkového prospechu v dôsledku porušovania alebo neplnenia dohody obmedzujúcej súťaž v praxi.

Úrad neuloží pokutu podnikateľovi, ktorý bol účastníkom dohody obmedzujúcej súťaž podľa § 4 ods. 3 písm. a) až c) alebo f), na ktorej účely jej účastníci podnikajú na rovnakej úrovni výrobného reťazca alebo distribučného systému, a ktorý súčasne

a) z vlastného podnetu ako prvý poskytol rozhodujúci dôkaz na preukázanie porušenia zákazu podľa § 4 alebo osobitného predpisu, 26a) alebo ako prvý z vlastného podnetu predloží informácie a dôkazy, ktoré sú rozhodujúce pre vykonanie inšpekcie podľa § 22 ods. 2, 3 alebo 4, ktorou sa má získať rozhodujúci dôkaz umožňujúci preukázať porušenie § 4 alebo osobitného predpisu,

b) skončil účasť v dohode obmedzujúcej súťaž najneskôr v čase, keď poskytol dôkaz podľa písmena a),
c) nedonútil iného podnikateľa zúčastniť sa na dohode obmedzujúcej súťaž alebo nebol iniciátorom jej uzavretia,

d) poskytol úradu všetky jemu dostupné dôkazy a spolupracoval s úradom počas celého prešetrovania.

Úrad uloží pokutu zníženú až do 50% z výšky pokuty, ktorú by úrad inak uložil podnikateľovi, ktorý bol účastníkom dohody obmedzujúcej súťaž podľa § 4 ods. 3 písm. a) až c) alebo f), na ktorej účely jej účastníci podnikajú na rovnakej úrovni výrobného reťazca alebo distribučného systému, ak by podnikateľ súčasne nespĺňal tieto podmienky:

a) z vlastného podnetu poskytol významný dôkaz, ktorý v spojení s informáciami a podkladmi už dostupnými úradu umožní úradu preukázať porušenie zákazu podľa § 4 alebo osobitného predpisu,

b) skončil účasť v dohode obmedzujúcej súťaž najneskôr v čase, keď poskytol dôkaz podľa písmena a).

Úrad pri ukladaní pokuty podľa odsekov 1 a 2 posudzuje závažnosť a dĺžku trvania porušovania. Úrad pri posudzovaní závažnosti porušovania berie do úvahy jeho povahu, prípadne dopad na trh a veľkosť relevantného trhu. Okrem týchto kritérií úrad pri ukladaní pokuty prihliada prípadne aj na iné skutočnosti, najmä na opakované porušovanie, odmietnutie spolupracovať s úradom, postavenie ako vodcu alebo iniciátora porušovania alebo neplnenie dohody obmedzujúcej súťaž v praxi.

Úrad uloží pokutu zníženú až do 50% z výšky pokuty, ktorú by úrad inak uložil podnikateľovi, ktorý bol účastníkom dohody obmedzujúcej súťaž podľa § 4 ods. 3 písm. a) až c) alebo f), na ktorej účely jej účastníci podnikajú na rovnakej úrovni výrobného reťazca alebo distribučného systému, ak by podnikateľ súčasne nespĺňal tieto podmienky:

- a) z vlastného podnetu poskytol významný dôkaz, ktorý v spojení s informáciami a podkladmi už dostupnými úradu umožní úradu preukázať porušenie zákazu podľa § 4 alebo osobitného predpisu,
- b) skončil účasť v dohode obmedzujúcej súťaž najneskôr v čase, keď poskytol dôkaz podľa písmena a).

Podľa ust. § 38d ods. 1 a 2 cit. zákona v znení účinnom od 01.07.2014, úrad účastníkovi dohody obmedzujúcej súťaž podľa § 4 ods. 1 alebo podľa ustanovení osobitného predpisu, ktorej účastníci podnikajú na rovnakej úrovni výrobného alebo distribučného reťazca, neuloží na jeho žiadosť pokutu, ak tento účastník dohody ako prvý z vlastného podnetu predloží

- a) rozhodujúci dôkaz o takom porušení alebo ako prvý požiadava o rezerváciu poradia a predloží takýto dôkaz v lehote určenej úradom a splní podmienky účasti na programe zhovievavosti, alebo
- b) informáciu a dôkaz, ktorý je rozhodujúci pre vykonanie inšpekcie podľa § 22a, ktorou sa má získať rozhodujúci dôkaz umožňujúci preukázať takéto porušenie, alebo ako prvý požiadava o rezerváciu poradia a predloží takúto informáciu a dôkaz v lehote určenej úradom a splní podmienky účasti na programe zhovievavosti.

Úrad môže na žiadosť účastníka dohody obmedzujúcej súťaž podľa § 4 ods.1 alebo podľa ustanovení osobitného predpisu, ktorej účastníci podnikajú na rovnakej úrovni výrobného alebo distribučného reťazca, znížiť pokutu, ktorú by úrad uložil podľa § 38 ods. 1, až do výšky 50%, ak účastník dohody z vlastného podnetu poskytne úradu dôkaz s významnou pridanou hodnotou k dôkazom, ktorými už úrad disponuje, ktorý v spojení s informáciami a dôkazmi už dostupnými úradu umožní preukázať porušenie zákazu podľa § 4 ods. 1 alebo osobitného predpisu, a ak tento účastník dohody splní podmienky účasti na programe zhovievavosti.

Podľa ust. § 44d ods. 1 až 3 cit. zákona, právne vzťahy vzniknuté do 30. júna 2014 sa spravujú podľa doterajších predpisov.

Na ukládanie pokút za porušenie ustanovení predpisov účinných do 30. júna 2014 sa použijú ustanovenia tohto zákona účinné od 1. júla 2014, ak sú pre podnikateľa priaznivejšie.

Konania začaté a neukončené do 30. júna 2014 sa dokončia podľa ustanovení tohto zákona, účinných od 1. júla 2014, okrem konaní o koncentráciách, ktoré sa dokončia podľa predpisov účinných do 30. júna 2014.

Je zrejmé, že žalovaný pri určení výšky pokuty prihliadal v danom prípade na zistené poľahčujúce okolnosti, ktoré v odôvodnení svojho rozhodnutia špecifikoval, čo malo vplyv na určenie výšky uloženej pokuty, ktorá predstavovala 1% z obratu za predchádzajúce účtovné obdobie žalobcu, táto teda bola uložená na dolnej hranici zákonom určeného rozpätia (max. 10% ročného obratu). Samozrejme vzal do úvahy aj skutočnosť, že účastníci konania, podľa zistení žalovaného, patria medzi významných hráčov na vymedzenom relevantnom trhu a ich odhadovaný spoločný podiel tvorí viac ako polovicu trhu distribúcie informačných technológií. Protisúťažné konanie malo teda zasahovať väčšinu trhu danej distribúcie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prisvedčuje názoru žalovaného, že správanie účastníkov konania je potrebné hodnotiť ako veľmi závažné a nie je pritom podstatné, či účastníci konania boli úspešní v dosiahnutí schémy určenia cien alebo nie.

Je nepochybné, že dohody obmedzujúce hospodársku súťaž (kartelové dohody) patria k základným a najnebezpečnejším formám protisúťažného konania, ktoré sú v prípade odhalenia prísne postihované. Ak

podnikatelia, napriek uvedomeniu si ilegálnosti konania obmedzujúceho súťaž, hrozbe vysokého sankčného postihu, či v niektorých prípadoch trestných sankcií, vytvoria kartel, je na mieste pristúpiť k ich prísneho potrestaniu, v rozsahu určenom zákonom.

Odvolací súd súhlasí s právnym názorom žalovaného, že boj proti kartelom je jednou z jeho dlhodobých priorit, ktorého cieľom nie je iba ich odhalenie a ukončenie takéhoto správania na trhu, ale najmä dosiahnutie takého efektu, ktorý odradí podnikateľov do kartelu vstúpiť. Z uvedeného dôvodu, v rámci Európskeho spoločenstva, pristúpili krajiny k zvyšovaniu ukladaných pokút za tieto najzávažnejšie súťažné porušenia. Zníženie pokuty Krajským súdom v Bratislave v takej výraznej výške, za dohodu konkurentov, ktorí intenzívne a otvorene medzi sebou diskutovali o zložke ceny a nevylučovali ani ďalšiu vzájomnú spoluprácu, nie je v danom prípade opodstatnené. K výraznému znižovaniu ukladaných pokút za protisúťažné konanie môže dochádzať len pri aplikácii „Programu zhovievavosti“ (Leniency Programme), vo vzťahu k subjektom, ktoré prispievajú k odhaleniu protisúťažného správania podnikateľov. Zákon o ochrane hospodárskej súťaže vo svojom ustanovení § 38 ods. 10 a 11 v znení účinnom do 30.06.2014 alebo v § 38d, účinnom od 01.07.2014, umožňuje úradu neuložiť pokutu alebo znížiť pokutu podnikateľovi za účasť v karteli, ktorá by inak bola za toto protiprávne správanie uložená. Neuložiť pokutu je možné iba jednému, a to prvému podnikateľovi, ktorý požiada úrad z vlastnej iniciatívy o neuloženie pokuty a súčasne predloží rozhodujúci dôkaz o existencii kartelu alebo predloží informácie a dôkazy rozhodujúce pre vykonanie inšpekcie. V prípade, že účastník kartelu predloží významný dôkaz, teda taký, ktorý sám o sebe nemusí byť dostatočný na preukázanie dohody obmedzujúcej súťaž, ale v spojení s informáciami, ktoré už má úrad k dispozícii, umožní dohodu preukázať, je možná redukcia pokuty až do výšky 50% zo sankcie, ktorá by mu bola inak uložená. Znižovanie pokút v rámci „Programu zhovievavosti“ zaviedla do zákona o ochrane hospodárskej súťaže novela, účinná od 01. 07. 2014 s tým, že pri ukladaní pokút za porušenie ustanovení účinných do 30. júna 2014, sa použijú ustanovenia zákona účinné od 1. júla 2014, ak sú pre podnikateľa priaznivejšie.

V danom prípade nedošlo k situácii, kedy by mohlo dôjsť k uplatneniu „Programu zhovievavosti“ vo vzťahu k žalobcovi. Žalobca neprispel svojou vlastnou iniciatívou k odhaleniu alebo preukázaniu dohody obmedzujúcej súťaž. Za účasť v kartelovej dohode mu bola uložená pokuta, ktorá zohľadňovala poľahčujúce okolnosti, ktoré žalovaný vo svojom rozhodnutí vymenoval a na ktoré poukázal aj krajský súd, a to v dolnej hranici zákonom určeného rozpätia. Uvedené dôvody pre uloženie prísnejšieho postihu za jedno z najzávažnejších porušení hospodárskej súťaže nemohla ovplyvniť skutočnosť, že v konaní nebola preukázaná vyššia miera negatívnych dôsledkov konania žalobcu.

Keďže nedošlo k situácii predpokladanej ustanovením § 38d zákona č. 136/2001 Z.z., v znení účinnom od 1. júna 2014, ktorá by predpokladala zníženie pokuty, resp. jej neuloženie, bola žalobcovi uložená pokuta podľa § 38 ods. 1 zákona.

Na základe uvedených dôvodov, podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, neboli splnené predpoklady na zníženie pokuty uloženej na dolnej hranici zákonom určeného rozsahu v takom výraznom rozsahu, ako to učinil súd prvého stupňa, a to pod 50-percentnou hranicou uloženej pokuty.

Podľa ust. § 250j ods. 5 O.s.p., vo veciach uvedených v § 250i ods. 2 (uloženie pokuty), môže súd rozhodnúť rozsudkom o náhrade škody, o peňažnom plnení alebo o peňažnej sankcii, ak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že o spore, o inej právnej veci alebo o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán. Rozsudok súdu nahrádza rozhodnutie správneho orgánu v takom rozsahu, v akom je rozsudkom súdu rozhodnutie správneho orgánu dotknuté. Tento rozsah musí byť uvedený vo výroku rozsudku, pričom súd dotknutý výrok zmení. Súd rozhodne o trovách konania vrátane trov, ktoré vznikli v konaní pred správnym orgánom.

Pre účely sankčného postihu, ako aj generálnej prevencie, s prihliadnutím na nesplnenie podmienok pre aplikáciu „Leniency programme“, pristúpil odvolací súd k zmene určenia výšky pokuty tak, že túto nemohol priznať v čiastke nižšej ako 50% pokuty uloženej správnym orgánom. Suma 1.031.428 € predstavuje 50% sumy vyrubenej správnym orgánom, zohľadňuje všetky okolnosti daného prípadu a javí

sa ako dostatočne vysoká, spôsobilá odradiť žalobcu v budúcnosti od podobných praktík. V prípade prijatia názoru krajského súdu o primeranosti sankčného postihu v rozsahu 0,1% z obratu za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie, by nebol naplnený účel a zmysel programu zhovievavosti a nebol by zohľadnený fakt, že konanie žalobcu je kvalifikované ako jedna z najnebezpečnejších foriem protisúťažného konania, ktoré je potrebné prísne postihnúť. Žalobca v konaní nepreukázal, že by uloženie predmetnej pokuty malo pre neho likvidačný charakter.

Neušlo pozornosti najvyššieho súdu, že žalobca v podanej žalobe okrem námietky smerujúcej k neprimerane vysokej pokute, namietal aj nesprávne zistenie skutkového stavu žalovaným, ktorý konanie žalobcu vyhodnotil ako účasť na dohode podnikateľov obmedzujúcej hospodársku súťaž. Krajský súd v Bratislave vo výrokovej časti svojho rozsudku nerozhodol o námietke žalobcu smerujúcej voči nesprávnemu právnomu posúdeniu veci, (časť I. Konanie podnikateľov, výroku rozhodnutia č. 2014/KH/1/1/012 zo dňa 02. júna 2014), rozhodol len o výške pokuty určenej v časti II. a., výroku daného rozhodnutia. Keďže žalobou boli napadnuté obe výrokové časti rozhodnutia žalovaného spojitosti s prvostupňovým rozhodnutím, bolo potrebné žalobu v časti, v ktorej krajský súd nevyhovol žalobe zamietnuť, čo odvolací súd svojím rozsudkom učinil a toto pochybenie napravil.

Z obsahu rozsudku krajského súdu však zároveň vyplýva, že sa s právnym posúdením veci správnym orgánom zaoberal, vyhodnotil konanie žalobcu ako konanie obmedzujúce hospodársku súťaž, v odôvodnení svojho rozsudku sa s predmetnou námietkou žalobcu vysporiadal. Na základe uvedeného dôvodu odvolací súd rozhodol o predmetnej zvyšnej časti žaloby tak, že túto zamietol, stotožniac sa v plnom rozsahu so skutkovými zisteniami správnych orgánov a Krajského súdu v Bratislave, ktorí vec správne právne posúdili a svoje rozhodnutia dostatočným spôsobom odôvodnili.

Na základe uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa ustanovenia § 220 O.s.p. a rozhodnutie súdu 1. stupňa zmenil, tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

Podľa § 250k ods. 1 O.s.p., náhradu trov možno priznať len tomu navrhovateľovi, ktorý mal vo veci aspoň sčasti úspech, pričom môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa názoru najvyššieho súdu, i keď mal žalobca v konaní čiastočný úspech, nevzhliadol súd dôvod na priznanie náhrady trov, ktoré mu v konaní vznikli, pretože predpokladom pre uloženie pokuty, ktorá bola rozhodnutím súdu len moderovaná, bolo porušenie zákonom uložených povinností žalobcom, ktoré bolo v konaní preukázané. Jeho úspech v konaní bol z tohto pohľadu len nepatrný a nemohol preto ovplyvniť rozhodnutie o trovách konania.

O trovách konania preto odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a 2, § 264c ods. 1 O.s.p. a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania, žalovanému nárok na ich náhradu zo zákona neprislúcha.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.